ECLI:LV:DORT:2017:1102.C13044417.1.S

Lietas Nr. C13044417
Lietvedības Nr.C-0444-17

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Dobelē 2017.gada 2.novembrī

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I.Kovaļova
ar tiesas sēdes sekretāri L.Līvmani,

piedaloties prasītājas SIA "Autofirma Raivo" pārstāvim /pers. D/, atbildētāja SIA "/nosaukums A/" pārstāvjiem /pers. F/, /pers. G/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu SIA "Autofirma Raivo" prasībā pret SIA "/nosaukums A/" par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 31.martā prasītāja SIA "Autofirma Raivo", pamatojoties uz Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punktu, 2021.pantu, cēla Dobeles rajona tiesā prasību pret atbildētāju SIA "/nosaukums A/" par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai pamatparādu 3 108,80 EUR un tiesāšanās izdevumus.

Prasības pieteikumā cita starpā norādīts, ka SIA "Autofirma Raivo" 2015.gada 1.aprīlī pārdeva un nodeva un SIA "/nosaukums A/" nopirka un pieņēma preci 3108,80 EUR vērtībā - četras mucas ar eļļu Shell (Mysella S5/S40/209I). Minēto apliecina pavadzīme Nr. RAI 009567. Samaksa par preci bija jāveic 5 darba dienu laikā ar bankas pārskaitījumu. Atbildētājs samaksu par preci nav veicis nedz pilnībā, nedz daļēji. Prasītājs 2017.gada 4.janvārī nosūtīja atbildētājam vēstuli par saistību izpildi un brīdināja, ka saistību neizpildes gadījumā vērsīsies tiesā. Vēstules pielikumā pievienots arī akts par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu, kuru atbildētājs ir saņēmis, bet aktu par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu atpakaļ atsūtījis nav un arī savas saistības pret prasītāju līdz pieteikuma iesniegšanas dienai izpildījis nav.

2017.gada 27.aprīlī tiesā saņemti paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst. Paskaidrojumos cita starpā norādīts, ka par preces piegādi nebija līguma, kā arī nebija atrunāta piegādes kārtība, vieta, daudzums, kvalitāte un cena. Pavadzīmi no SIA "/nosaukums A/" puses parakstīja persona, kurai nebija paraksta tiesības vai pilnvaras to darīt. Dokuments (pavadzīme no 2015. gada 1. aprīļa), uz kura pamata tiek virzīta prasība, nav korekts un tiesisks, jo prece, Shell eļļa Mysella S5S40, 2015. gada 1. aprīlī nav saņemta. Konkrētajā pavadzīmē nav noliktavas pārzines /pers. H/ paraksts, pārvadātāja vārds, uzvārds un paraksts. Nav saprotams, kāda persona ir parakstījusi pavadzīmi. Atbildētājam nav skaidrības par SIA "Autofirma Raivo", kā arī par SIA "/nosaukums A/" darbinieka /pers. I/ parakstīto pavadzīmi, ko viņam nebija tiesību parakstīt. Nav skaidrs jautājums, kādi motīvi viņam lika to darīt. Pērkot kancelejas preces uzņēmuma vārdā, veikalā ir jāuzrāda paraksta tiesību apliecinošs dokuments vai pilnvara. Atbildētājam nav skaidrības par minēto eļļu, kas pēc kvalitātes neatbilda biogāzes dzinēja prasībām, kādēļ pavadzīmi neparakstīja noliktavas pārzine, kādi motīvi lika parakstīt pavadzīmi SIA "/nosaukums A/" darbiniekam, /pers. I/, kam to nebija tiesības darīt, turklāt nesaņemot šo preci 2015. gada 1. aprīlī. **/pers. F/, SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētājs, vairākkārt pa telefonu runājis ar SIA "Autofirma Raivo" valdes locekli /pers. J/ par savstarpējo izlīgumu un ir gatavs to darīt arī turpmāk.**

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, papildus iesniedzot informāciju no Valsts ieņēmumu dienesta.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvji prasību neatzina, cita starpā norādot analogus paskaidrojumus kā iesniegts rakstveidā.

Motīvu daļa

Noklausījusies prasītāja un atbildētāja pārstāvju paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Prasītāja prasību ir cēlusi par parāda piedziņu no atbildētājas, norādot, ka pēdējā nav apmaksājusi 2015.gada 1.aprīļa Pavadzīmi Nr. RAI 009567.

Atbilstoši Civillikuma 1401.pantam *saistību tiesības ir tādas tiesības, uz kuru pamata vienai personai - parādniekam - jāizdara par labu otrai - kreditoram - zināma darbība, kam ir mantiska vērtība.*

Civillikuma 1402.pants noteic, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Lietas materiāliem ir pievienota 2015.gada 1.aprīļa Pavadzīme Nr. RAI 009567 par MYSELLA S5 S40 209l eļļas Shell piegādi par kopējo summu 3 108,80 EUR apmērā, kurā kā preču piegādātājs norādīts SIA "Autofirma Raivo" un preču saņēmējs SIA "/nosaukums A/". Pavadzīmi no SIA "Autofirma Raivo" puses parakstīja un preci izsniedza /pers. H/, no SIA "/nosaukums A/" puses pavadzīmi parakstīja un preci saņēma /pers. I/. Pavadzīmes apmaksa norādīta 5 darba dienu laikā, maksājot ar bankas pārskaitījumu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai *katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.*

Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.pantu, *tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē*

gūtiem novērojumiem.

Lietā nav strīda par to, ka rakstveida līgums starp pusēm nav noslēgts.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā ir piemērojams Civillikuma 1473.pants, kurš noteic, ka *tiesiska darījuma forma atkarājas no lietas dalībnieku ieskata, izņemot likumā tieši norādītus gadījumus.*

Atbilstoši Civillikuma 1511. pantam, *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Savukārt raksturojot šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē, līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.)*.

Civillikums pasludina darījuma dalībniekiem ļoti plašu brīvību izvēlēties darījuma formu, atrunājot vienīgi to, ka izņēmums ir likumā tieši norādītie gadījumi, kad vajadzīga īpaša forma. No formas viedokļa darījumi var būt: a) mutiski; b) rakstiski; c) rakstiski un notāra vai citas pilnvarotas amatpersonas apliecināti; d) rakstiski un nostiprināti ar reģistrāciju zemesgrāmatā (koroborēti); e) noslēgti ar konkludentām darbībām (sk. *Latvijas Republikas Civillikuma komentāri : Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof.K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, - R.: Mans īpašums, 2000, 60.lpp.*).

Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst, ka starp pusēm ir bijis noslēgts mutisks līgums, ko apliecina 2015.gada 1.aprīļa Pavadzīme Nr. RAI 009567. Minētā pavadzīme apliecina faktu, ka tajā norādītā prece - MYSELLA S5 S40 209l eļļa Shell ir piegādāta atbildētājai.

Tādejādi tiesa atzīst, ka starp pusēm pastāv tiesiskās attiecības, kas izriet no piegādes līgumu izpildes.

Civillikuma 2107.pants noteic, ka *ar piegādes līgumu viena puse (piegādātājs) uzņemas piegādāt otrai (pasūtītājam) noteiktu lietu par zināmu cenu*. Atbilstoši Civillikuma 2109.pantam, *kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem*.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 2004.panta noteikumiem *pirkuma līgums uzskatāms par noslēgtu, kad abas puses vienojušās par pirkuma priekšmetu un maksu*.

No iesniegtās pavadzīmes ir redzams, ka puses ir vienojušās par pirkuma līguma priekšmetu un maksu. Ar pavadzīmi ir pierādīts, ka prasītāja ir piegādājusi atbildētājai preci saskaņā ar pavadzīmē norādīto un atbildētāja ir saņēmusi piegādāto preci par kopsummu 3108,80 EUR.

Pavadzīmē norādīto preci atbildētāja ir saņēmusi, ko apliecina atbildētājas preču pieņēmēja paraksts uz pavadzīmes.

Tādējādi tiesa konstatē, ka preču pavadzīme saskaņā ar Civillikuma 2004. pantu apliecina pušu noslēgto pirkuma līgumu, jo starp pusēm ir notikusi vienošanās par pirkuma priekšmetu un maksu.

Civillikuma 2021.pants noteic, ka *no pirkuma līguma izceļas abām pusēm savstarpējas prasījuma tiesības kā uz līguma izpildīšanu, tā uz zaudējumu atlīdzību*.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas*.

Saskaņā ar strīdus pavadzīmē norādīto, apmaksas termiņš bija noteikts 5 darba dienu laikā. Prece izsniegta 2015.gada 1.aprīlī. Līdz ar to secīgi konstatējams, ka apmaksas termiņš jau bija iestājies 2015.gada 10.aprīlī, jo pēc publiski pieejamas informācijas 2015.gadā 3. un 5.aprīlis bija svētku dienas.

Turklāt 2017.gada 5.janvārī prasītāja nosūtījusi atbildētājai arī atgādinājumu par parāda samaksu.

Civillikuma 1587. pants noteic, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus*.

Atbilstoši Civillikuma 1425.pantam katra saistība ir jāizpilda pilnā apmērā.

Civillikuma 1838. pants noteic, ka *samaksa ir izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti*.

No prasības pieteikumā norādītā un atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka starp pusēm faktiski nepastāv strīds par to, ka atbildētāja nav apmaksājusi strīdus pavadzīmi par summu 3108,80 EUR.

No pavadzīmē norādītā secināms, ka atbildētāja, saņemot no prasītājas preci, ir veikusi pieņemtās preces daudzuma pārbaudi, jo pavadzīmēs ir norādīts gan prasītājas piegādātās preces nosaukums, gan preces daudzums. Atbildētāja ir pieņēmusi prasītājas sniegto pakalpojumu, ko apstiprina arī paraksti un datumi uz pavadzīmes. No atbildētājas puses pavadzīmi ir parakstījis /pers. I/.

Tiesas sēdē atbildētājas pārstāvji apliecināja, ka /pers. I/ ir viņu darbinieks un ka citkārt arī viņš pēc mutvārdu pilnvarojuma saņemšanas, saņem preces, bet konkrētajā gadījumā neesot bijis šāds mutvārdu pilnvarojums.

Tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā ir jāņem vērā tiesu prakse un konkrēti Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014.gada 28.februāra spriedumā lietā Nr.C25056010 paustās atziņas. "*Civillikuma 1431.pantā noteikts, ka akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība. Apelācijas instances tiesa lietas apstākļus minētās normas kontekstā nav vērtējusi, argumentējot ar to, ka saimniecības daļas vadītājs nav persona, kura rīkojas ar finanšu līdzekļiem. Minētie tiesas argumenti, kā atzīst Civillietu departaments, ir nepamatoti. Pirmkārt, kā pareizi norādīts kasācijas sūdzībā, tiesa konstatējusi, ka piegādātās malkas pieņemšanu ir veicis atbildētājas darbinieks. Tātad darba devēja bija pilnvarojusi saimniecības daļas vadītāju veikt tādu darbību – pieņemt malku, bez kuras nav iespējams nodrošināt slimnīcas apkuri, kas ietilpst uzņēmuma saimniecības vadītāja pienākumos. Līdz ar to, ievērojot Civillikuma 1782.pantu par darbinieku izvēli, tieši atbildētājai, nevis prasītājai, bija jāpārliecinās par darbinieka spējām un atbilstību veicamajam darbam. Otrkārt, ja piekristu tiesas domu gaitai, tad nāktos atzīt, ka visas preces visos uzņēmumos būtu jāpieņem tikai un vienīgi amatpersonām, kurām ir tiesības pārstāvēt uzņēmējsabiedrību, jo tikai tās ir tiesīgas rīkoties ar uzņēmumu finanšu līdzekļiem*."

Tātad ņemot vērā Augstākās tiesas atziņas, tiesa norāda, tā kā lietā nav strīda par to, ka /pers. I/, kurš ir parakstījis strīdus pavadzīmi, ir atbildētājas darbinieks, tad atbildētāja ir pati atbildīga par savu darbinieku izvēli saskaņā ar Civillikuma 1782.pantu.

Kādā veidā atbildētāja kā /pers. I/ darba devēja realizēs savas tiesības tai nodarīto zaudējumu atlīdzinājuma saņemšanai, ceļot attiecīgu prasību pret darbinieku, un vai saņems zaudējumu atlīdzību un kādā apmērā, nevar ietekmēt prasītājas tiesības saņemt no atbildētājas maksu par tai piegādāto preci.

Tāpat tiesa ņem vērā prasītājas puses tiesas sēdē iesniegto Valsts ieņēmumu dienesta 2017.gada 19.oktobra vēstuli Nr.8.16.1-5/282297, kurā norādīts, ka prasītājas darījuma partneris AS "/nosaukums A/" 2015.gada aprīļa pievienotās vērtības nodokļa deklarācijā atskaita priekšnodokli par darījumiem ar prasītāju saskaņā ar 2015.gada 1.aprīļa nodokļa rēķinu NR.RAI 009567 par darījuma summu 2569,26 EUR un pievienotās vērtības nodokli 539,54 EUR.

Līdz ar to tiesai nerodas nekādas šaubas, ka atbildētāja bija saņēmusi jau 2015.gada aprīlī strīdus pavadzīmi, kas ir pretēji atbildētājas puses pārstāvja paustajam, ka pavadzīme nav saņemta.

Atbildētāja puse norāda, ka /pers. H/ nav parakstījusi pavadzīmi. Taču norādāms, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 104.panta pirmo daļu *pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem,*

ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Ņemot vērā, ka lietā nav citi pierādījumi, kas apstiprinātu atbildētāju iebildumus, tad nav pamata tos atzīt par pierādītiem.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasītāja ir pierādījusi sava prasījuma pamatotību ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, līdz ar to prasība par parāda piedziņu 3108,80 EUR apmērā kā likumīga un pamatota ir apmierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktu un 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenama valsts nodeva 359,09 EUR (3 108,80 EUR – 2 134 EUR = 974,80 EUR; 974,80 EUR x 4% = 38,99 EUR; 38,99 EUR + 320,10 EUR = 359,09 EUR) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms labprātīgs izpildes termiņš sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189. - 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

apmierināt SIA "Autofirma Raivo" prasību pret SIA "/nosaukums A/" par parāda piedziņu.

Piedzīt no SIA "/nosaukums A/", reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, par labu SIA "Autofirma Raivo", reģistrācijas Nr.40003086496, parādu 3 108,80 EUR un tiesas izdevumus 363,79 EUR, kopā piedzīt 3 472,59 EUR (trīs tūkstoši četri simti septiņdesmit divi *euro*, 59 centi), samaksu veicot SIA "Autofirma Raivo" norēķinu kontā AS "Swedbank", konta Nr./konta numurs/.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 16.novembra, apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Kovaļova